

OSNOVNA ŠKOLA „VLADIMIR GORTAN“

Prilaz Vladimira Gortana 2, 51000 Rijeka

Tel./fax.: 051/218-749

e-mail: ured@os-vgortan-ri.skole.hr

web-adresa: www.os-vgortan-ri.skole.hr

Plan i program građanskog odgoja i obrazovanja za školsku 2014./2015. godinu

Rijeka, studeni 2014.

KURIKULUMSKO PODRUČJE	Međupredmetna provedba Građanskog odgoja od 1.- 8. razreda
CIKLUS (razred)	Od 1. do 8. razreda
CIJLJ	Osposobiti učenike za aktivne i odgovorne građane koji sudjeluju u razvoju građanske kulture svoje škole, države, Europe i svijeta
OBRAZLOŽENJE CILJA	Učenici pokazuju interes za stjecanjem znanja o svojim pravima, odgovornostima, mogućnostima i načinima djelovanja u zajednici
OČEKIVANI ISHODI/POSTIGNUĆA	Učenici će moći objasniti pojmove građanin, demokracija, vlast, odlučivanje, Ustav, ljudska prava, čovjekovo dostojanstvo, nacionalna pripadnost, manjine, razred kao demokratska zajednica, Vijeće učenika
NAČIN REALIZACIJE	
OBLIK	Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja Vijeće učenika od 1. do 8. razreda
SUDIONICI	Učenici od 1. do 8. razreda Predstavnici razrednih odjela od 1. do 8. razreda
NAČIN UČENJA	Učenici propituju svoje snage i sposobnosti, otkrivaju u čemu su jaki, stječu samopouzdanje, uočavaju društvene zakonitosti, promišljaju i zaključuju o predmetu učenja
METODE PODUČAVANJA	Učitelji koriste interaktivne metode učenja i poučavanja, iskustveno, timsko, suradničko učenje i radioničko učenje, metode istraživanja, rješavanja problema
TRAJANJE IZVEDBE	Tijekom cijele nastavne godine
POTREBNI RESURSI	Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja građanskog odgoja i obrazovanja Hamer papiri, papiri u boji, škare, ljepilo, Internet, računalo
MOGUĆE TEŠKOĆE	Ne očekuju se teškoće
NAČIN PRAĆENJA I PROVJERE ISHODA/POSTIGNUĆA	Bilješke o aktivnosti učenika
ODGOVORNE OSOBE	Učiteljica Adriana Brulja Učiteljica Dajna Jogan Pedagoginja Mirjana Vežnaver

PLAN I PROGRAM GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA ZA 1. RAZRED

Školska godina: 2014. / 2015.

Učiteljice: Sonja Ivić, Irena Dorčić, Ivana Albaneže Vranić, Borka Alfreider Šavle, Dajna Jogan

IUN- izvan učionička nastava- projekti, SRO- sat razrednog odjela, NP- nastavni predmet

MJESEC	INTEGRIRANI SATI			NAZIV	DIMENZIJA	KLJUČNI POJAM	POSTIGNUĆA
	IUN	SRO	NP				
	10	10	15				
RUJAN			1. PID	Pravila ponašanja u školi	Politička	razredna pravila, pravda i pravednost, izbor, predstavnik razreda, dužnosti	dogovara i primjenjuje pravila u razredu, povezuje značenje pojmova pravda i pravednost
			2. PID	Kućni red i raspored	Politička	školska pravila, odgovornost	primjenjuje pravila ponašanja u školi, prihvaća odgovornost za svoje postupke
			3. EJ	U razredu	Društvena	škola, razred, učitelj, učenik	imenuje svoju školu, razred, učenike i učitelje, prihvaća pravila komunikacije u razredu
		1.		Načini rješavanja sukoba	Društvena Upravljanje sukobima	sukob, razgovor	primjenjuje pravila miroljubivog rješavanja sukoba
LISTOPAD			4. PID	Dan neovisnosti	Kulturološka- Identitetna	domovina, himna, državni simboli, nacionalne pripadnosti	navodi nacionalnu pripadnost i naziv domovine, prepoznaje državne simbole, prepoznaje
	1. 2. 3.			Projektni dan - Obitelj	Ljudsko pravna	obitelj, različitost, sigurnost, ljubav, zaštita	prepoznaje i prihvaća različite obitelji, uočava i opimjeruje važnost obitelji, navodi obveze u obitelji

LISTOPAD		2.		Akcija sakupljanja jabuka, higijenskog pribora i hrane za potrebite	Gospodarska Volontiranje i socijalna solidarnost	pomoć, siromaštvo, potreba	uočava i prihvaća različitosti u odnosu na imovinu, pokazuje spremnost i sudjeluje u pomaganju onima kojima je to potrebno
		3.		Pravila igre	Gospodarska- poduzetnička	igra, pravila igre,uključenost, osjećaji	prihvaća pravila igre, uključuje se u igru na prihvatljive načine , uočava i odupire se ucjeni
STUDENI			5. LK	Moja obitelj	Ljudsko pravna	obitelj, različitost, prava	prihvaća različite obitelji, navodi koja prava roditelji trebaju osigurati djetetu
			6. PID	Život u obitelji	Ljudsko- pravna Ravnopravnost spolova	zanimanja, dužnosti	uočava i obrazlaže važnost rada, nabraja zanimanja i dužnosti članova obitelji bez obzira na spol
		4.		Sakupljamo šiljevinu, stare baterije i čepove	Gospodarska Ekološka	eko škola, otpad	uočava važnost i načine očuvanja prirode
PROSINAC			7. HJ	Sveti Nikola	Kulturološka- Interkulturalna	vjerovanja, običaji, različitost	uočava blagdane drugih kultura
	4. 5. 6. 7.			Pripreme i nastup na humanitarnoj Božićnoj priredbi u Domu Željka Marča- pomoć obitelji iz Gunje	Gospodarska Volontiranje i socijalna solidarnost	pomaganje, solidarnost	uočava i pokazuje spremnost za pomaganje ljudima slabijeg imovinskog statusa
		5.		Darivanje	Gospodarska Poduzetnička	darivanje, novac, reklama,	uočava utjecaj reklame, razlikuje svoje stvarne potrebe, uočava darivanje kao znak pažnje
SIJEČANJ			8. TZK	Elementarne igre s pomagalima	Društvena Upravljanje sukobima	komunikacija, osjećaji, pravila timskog rada	prepoznaje i upravlja vlastitim emocijama, poštuje pravila timskog rada
		6.		Upravljanje učenjem	Društvena Upravljanje učenjem	planiranje, suradnja, odgovornost	planira vrijeme učenja i igre, procjenjuje vlastita postignuća, pokazuje spremnost na suradnju

VELJAČA		9. HJ	Moje mjesto	Kulturološka- Identitetna	mjesto, kulturni spomenici	navodi ime mjesta, uočava karakteristične spomenike kulture u mjestu
		10. GK	Pjesme zavičaja	Kulturološka- Identitetna	mjesto, zavičajna pjesma, kulturne razlike	prepoznaje pjesme zavičaja, uočava pjesme drugih kultura
	7.		Dan sindroma Down	Ljudsko pravna	dječja prava, različitosti	uočava i prihvaća različitosti među djecom u odnosu na darovitost i ograničenje, uočava prava djece
		11. EJ	Doručak	Društvena	hrana, kultura ponašanja	uočava važnost zdrave prehrane
	8. 9. 10.		Projekt – Voda	Gospodarska Ekološka	vode zavičaja, čista voda	uočava važnost očuvanja vode za život ljudi
TRAVANJ		12. VJ	Isus oprašta		svađa, pomirenje, praštanje	navesti i opisati znakove pomirenja i praštanja
	8.		Čišćenje okoliša škole (IUN),	Gospodarska Ekološka	Eko škola, čistoća okoliša	uočava važnost i načine uključivanja u ekološke aktivnosti
	9.		Međunarodni dan plesa	Kulturološka- Interkulturalna	Ples, kretanje, različitosti	uočava važnost plesa prepoznaje plesove drugih kultura
SVIBANJ		13. VJ	Marija- uzor našim majkama		majka, ljubav, obitelj	obrazlože važnost majke u obitelji
		14. MAT	Zadaci riječima	Društvena	grupni rad, procjena rada	procjenjuje vlastita postignuća, pokazuje spremnost na suradnju
		15. HJ	Željka Horvat- Vukelja, Hrabrica	Društvena	hrabrost, uspjeh, neuspjeh, suradnja	procjenjuje vlastita postignuća, pokazuje spremnost na suradnju
	9.		Međunarodni dan sporta	Društvena	sport, pravila igre	uočava važnost sporta za zdravlje ljudi, poštuje važnost osposobljenosti za upravljanje emocijama

LIPANJ		10.		Veseli sat	Gospodarska	organizacija, suradnja, samoprocjena	pokazuje organizacijske sposobnosti i inicijativu, poštuje svoj i tuđi rad
--------	--	-----	--	------------	-------------	---	--

PLAN I PROGRAM GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA ZA 2. RAZRED

Školska godina: 2014./2015.

Učiteljice: Anastazija Balas, Ines Baričević, Ivana Santini, Dajna Jogan, Vesna Sušić

P- projekt, SRO- sat razrednog odjela, NP- nastavni predmet

MJESEC	INTEGRIRANI SATI			NAZIV	DIMENZIJA	KLJUČNI POJMOVI	ISHODI
	P (10)	SRO (10)	NP (15)				
RUJAN			1.	PID- Ponašanje u školi	Politička	- odlučivanje, izbori, kriterij za izbor predsjednika, razred i škola kao demokratska zajednica	- navodi najvažnija pravila i objašnjava da se pravilima uređuju prava i odgovornost svih članova školske zajednice - objašnjava važnost pravila za izbore u razredu i Vijeće učenika, opisuje poželjna obilježja kandidata - aktivno sudjeluje u predlaganju kriterija i izboru za predsjednika razreda i predstavnika u Vijeće učenika
			2.	PID – Učenička prava i dužnosti			
		1.	SRO - Izbor predstavnika u razredno vijeće učenika				
		2.	SRO – Razredna pravila				
LISTOPAD			3.	PID – Dan neovisnosti	Međukulturna	- zavičajni identitet, hrvatski domovinski identitet	- određuje svoj identitet i navodi neka od njegovih najvažnijih obilježja - nabraja kulturne razlike koje postoje u razrednom odjelu
			4.	GK – Dom i himna Lijepa naša domovino			
			5.	EJ - Obitelj – Moje ime je Tracy	Društvena	- predstavljanje, pozdravi, verbalna i neverbalna komunikacija	- razlikuje nepoželjne od poželjnih oblika verbalne i neverbalne komunikacije u razrednom odjelu i školi
		1. 2. 3.		Projektan dan – Obitelj (PID - Od zrna do pogače – Pikova radionica, HJ – MK Kako je Ana kupila kruh, SRO – Kako pomažem drugima – akcija sakupljanja hrane, higijenskog pribora i jabuka za potrebite)	Ljudsko-pravna Društvena	- odgovornosti, prava, učenik, građanin razreda i škole - volontiranje	- prepoznaje situacije u kojima je ravnopravan član razrednog odjela - sudjeluje u donošenju i prihvatanju zajedničkih pravila, dogovora i rješenja - sudjeluje u volonterskim aktivnostima u sklopu razreda i škole
		3.		SRO – Moja domovina	Međukulturna	zavičajni identitet, hrvatski domovinski identitet	određuje svoj identitet i navodi neka od njegovih najvažnijih obilježja
		STUDENI			6.	PID – Obitelj	Ljudsko-pravna
4.					SRO – Upravljanje emocijama	Društvena	- komunikacija, nesporazum

STUDENI			7.	HJ – H. C. Andersen , Bajke			neprimjerenih ponašanja koja dovode do nesporazuma - prepoznaje svoje »jake i slabe strane«
			5.	SRO – Sakupljamo stari papir, šiljevinu, stare baterije i čepove	Ekološka	- zbrinjavanje otpada	- prepoznaje važnost očuvanja okoliša i odgovornim ponašanjem pridonosi njegovu očuvanju - sudjeluje u akcijama prikupljanja staroga papira, limenki, baterija i slično
PROSINAC			8.	HJ – Sveti Nikola	Međukulturna		- kultura, osobni identitet - interkulturalna komunikacija
			9.	HJ – Pisanje čestitke			
	4.	Projekt – Pripreme i nastup Božićnoj priredbi u školi (LK – Čestitka, HJ – Božićni igrokaz, GK – pjevanje božićnih pjesama)	Međukulturna	- usvajanje novih pojmova vezanih za blagdane - čestitanje i pjevanje božićnih pjesama	- nabraja kulturne razlike koje postoje u razrednom odjelu - ima razvijene osnovne vještine interkulturalne komunikacije - razumije da kulturne razlike obogaćuju razredni odjel i školu ako se svi međusobno poštuju		
	5.						
6.							
7.	10.	EJ - Blagdani					
SIJEČANJ			11.	MAT – Jedinice za novac	Gospodarska	- upravljanje novcem, zaštita potrošača	- sudjeluje u razrednoj štednji, izračunava i planira potrošnju - svojim riječima opisuje važnost štednje i negativne posljedice prekomjerne potrošnje
VELJAČA			12.	PID – Moj zavičaj	Međukulturna	- zavičajni i osobni identitet	- određuje svoj identitet i navodi neka od njegovih najvažnijih obilježja - nabraja kulturne razlike koje postoje u razrednom odjelu
			6.	SRO – Zanimanja naših roditelja	Gospodarska	- poduzetnost	svoje učenje uspoređuje s radom svojih roditelja i učitelja
OŽUJAK			13.	VJ - V. cjelina Život je lijep i težak. Tema 2. Isus je trebao trpjeti, biti raspet i umrijeti		- prepoznati načine kako mi možemo pomagati bolesnim ljudima i drugima koji pate	
			8.	Projekt: Upoznajmo ustanove u našem zavičaju (SRO – Posjet kulturnoj ustanovi, HJ - Kazališna predstava, LK – Kulturne ustanove)	Međukulturna	- većinski i manjinski nacionalni identitet - kultura - interkulturalna komunikacija	- ima razvijene osnovne vještine interkulturalne komunikacije - razumije da kulturne razlike obogaćuju razredni odjel i školu ako se svi međusobno poštuju
9.							
10.							
TRAVANJ			7.	SRO – Čišćenje okoliša škole	Ekološka	- zaštita okoliša - zbrinjavanje otpada	- objašnjava svoju ulogu u održavanju čistoće prostora i predmeta
			8.	SRO – Dan planeta Zemlje (LK – izrada			

			stranice razrednog lista)			- prepoznaje važnost očuvanja okoliša i odgovornim ponašanjem pridonosi njegovu očuvanju
		14.	VJ – VI. Cjelina Lijepo je kada braća žive zajedno Tema 1. Isus nas uči opraštati, ljubiti, moliti		- uočiti važnost praštanja u svakodnevnom životu; navesti primjere praštanja; prepoznati pogriješke koje činimo jedni drugima.	
SVIBANJ		15.	HJ – basna Zec i kornjača	Društvena	- komunikacija, emocija - pravda, nepravda	- objašnjava načine kontrole vlastitih emocija - prepoznaje svoje »jake i slabe stranek«
	9.	SRO - Putujemo – Izlet na Krk				
LIPANJ		10.	SRO – Uspjeh na kraju školske godine	Ljudsko- pravna	- prava, odgovornosti - učenik građanin razreda i škole	- prihvaća odgovornost za svoje postupke

PLAN I PROGRAM GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA ZA 3. RAZRED

Školska godina: 2014/2015.

Učiteljice: Milvana Damjanović, Vedrana Stanić, Zinka Čabrijan, Aleksandra Novaković, Jana Švaljek, Vesna Sušić, Borka Alfreider-Šavle

IUN – izvanučionička nastava, PN – projektna nastava, NP – nastavni predmeti, SRO – sat razrednog odjela

MJESEC	INTEGRIRANI SATI			NAZIV	DIMENZIJA	KLJUČNI POJAM	POSTIGNUĆA
	IUN/PN	SRO	NP				
	10	10	15				
RUJAN		1.		Kućni red škole	-ljudsko-pravna -politička	-školska pravila i dužnosti, predstavnici razreda	-razumijeti da se pravilima Kućnog reda određuju prava i odgovornosti svih članova školske zajednice
		2.		Hrvatski olimpijski dan	-ljudsko- pravna -politička	-sportska takmičenja, zdrav duh, kontrola emocija	-razvoj sportskog duha
		1.	1. (PID)	Orijentacija u prostoru Igre u parku	-društvena	-zdrave navike, boravak u prirodi	-osposobljavanje za orijentaciju u prostoru -razvijanje ekološke svijesti
			1. (VJ)	U zajedništvu otkrivamo tajnu Božje dobrote	-društvena	-obitelj, škola, moji bližnji	-razvijati povjerenje prema ljudima, shvatiti važnost zajedništva
			3. (HJ)	M.Šarić: Četiri brata	-društvena	-odnosi u obitelji	-razvijanje pozitivnih odnosa u obitelji (bratska obitelj)
LISTOPAD	IUN	SRO	NP				
	2.		4. (PID)	„Najdi zlatnog petešića“	-kulturološka	-kulturna baština zavičaja	-upoznavanje kulturne baštine našeg zavičaja i glazbene tradicije
	3.			Projektni dan - Obitelj	-ljudsko- pravna	-obitelj	-osvijestiti kod učenika važnost obitelji

LISTOPAD		4.		Mi djeca volimo...	-ljudsko-pravno	-dječja prava	-upoznavanje s Međunarodnom konvencijom o pravima djeteta
			5. (EJ)	Obitelj i prijatelji	-politička	-domoljublje	-razvijanje ljubavi prema domovini
			6. (GK)	A.Mihanović/J.Runjanin: Lijepa naša domovina	-politička	-domoljublje, simboli državnosti	-razvijanje ljubavi prema domovini
			7. (HJ)	M.Drobnjak: Ruže umjesto batina	-ljudsko-pravna	-nenasilno ponašanje	-nenasilno rješavanje sukoba
STUDENI		5.		Kako reći ono što mislim	-društvena	-primjereno ponašanje	-prevencija nasilničkog ponašanja
			8. (HJ)	Rasprava – Je li bolje živjeti u stanu ili obiteljskoj kući	-društvena	-stan, obiteljska kuća	-osposobljavanje učenika za uljudbenu komunikaciju
	4.		9. (HJ)	Igrani film: Vuk samotnjak	-društveno-socijalna	-film, međuljudski odnosi, ljubav prema životinjama	-razvijanje tolerancije i razumijevanje
PROSINAC	IUN	SRO	NP				
		6.		Veselimo se blagdanima	-međukulturalna	-blagdani	-poštivanje različitosti i međukulturalna tolerancija
			10. (HJ)	S.Pribic: Sanjin Božić	-međukulturalna	-blagdani	-poštivanje različitosti i međukulturalna tolerancija
			11. (EJ)	Blagdani	-međukulturalna	-usvajanje novih pojmova vezanih uz blagdane, čestitanje i pjevanje	-poštivanje različitosti i međukulturalna tolerancija
SIJEČANJ		7.		Mogu li čuvati tajnu	-ljudsko-pravna	-povjerenje	-razvijanje međusobnog povjerenja
			12. (M)	Pisano zbrajanje i oduzimanje – zadatci riječima	-društvena	-zadatci riječima	-primjena matematičkih znanja i vještina u svakodnevnom životu
	5.			Igre na snijegu	-društvena	-sportska aktivnost	-razvijanje sportskog duha i motoričkih vještina

VELJAČA	6.			Vožnja brodom	-kulturološka dimenzija	-industrijska baština	-upoznavanje industrijske baštine grada Rijeke
			13. (PID)	Kulturno ponašanje u sredstvima javnog prometa	-kulturološka	-pristojno ophođenje	-odnos prema imovini i odnos prema starijim osobama
			14. (GK)	Tradicijska glazba	-kulturološka	-tradicijska glazba	-upoznavanje i očuvanje glazbene tradicije i običaja našeg kraja
			15. (LK)	Zvončari	-kulturološka	-karneval	-upoznavanje i očuvanje karnevalskih običaja našeg kraja
OŽUJAK	IUN	SRO	NP				
	7.			Odlazak u kino ili kazalište	-kulturološka	-kazališna (kino) predstava	-pristojno ponašanje u kulturnoj ustanovi
		8.	16. (PID)	Svetski dan voda	-gospodarsko-ekološka	-vode zavičaja	-razvijanje ekološke svijesti
			17. (HJ)	Z. Balog: Voda u čaši	-gospodarsko-ekološka	-voda	-razvijanje svijesti o važnosti vode za život
	8.		Projektni dan - Vode	-ekološka	-vode, ekologija	-razvijanje ekološke svijesti	
TRAVANJ		9.		Dan planeta Zemlje	-ekološka	-ekologija	-razvijanje ekološke svijesti
	9.			Posjet Muzeju moderne i suvremene umjetnosti	-kulturološka	-izložba, muzej	-razvijanje navike posjećivanja kulturnih ustanova i ponašanje u njima
SVIBANJ		10.		Kako hodamo ulicom (poštivanje prometnih pravila)	-ljudsko-pravna	-promet, prometna pravila	-razvijanje navike poštivanja prometnih pravila
	10.			Posjet Pomorskom i povijesnom muzeju	-kulturološka	-muzej, povijest grada	-upoznavanje s povijesnom građom našeg grada
			18. (VJ)	Podijeli svoj kruh s gladnima	-društvena	-pomaganje, darivanje, zajednica u kojoj živim	-razvijati osjetljivost i otvorenost za potrebe drugih, razumijeti da se čovjeka ne daruje samo materijalno već i riječju te lijepim ponašanjem

LIPANJ	11.		Izlet (Istra, Brijuni)	-kulturološka i društvena	-širi zavičaj, nacionalni park	-upoznavanje šireg zavičaja
--------	-----	--	------------------------	---------------------------	--------------------------------	-----------------------------

PLAN I PROGRAM GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA ZA 4. RAZRED

Školska godina: 2014./2015.

Učitelji: Adriana Brulja, Željka Agreš Džida, Martina Simonetti, Dajna Jogan, Andreja Dragičević

IUN – izvanučionička nastava, NP – nastavni predmeti, SRO – sat razrednog odjela

MJESEC	INTEGRIRANI SATI GOO			NAZIV	DIMENZIJA	KLJUČNI POJMOVI	POSTIGNUĆA
	IUN/P	SRO	NP				
RUJAN		1.		Izbori za predsjednika razreda; Eko-odbor;	Politička	- učenički izbori	- aktivno, odgovorno, demokratsko upravlja razredom
		2.		Kućni red škole, komunikacijske vještine	Društvena	- škola, pravila	-razumije da se pravilima Kućnog reda određuju prava i odgovornosti svih članova školske zajednice
			1. PD	Stanovništvo RH	Međukulturalna	- većinski, manjinski i nacionalni identitet - hrvatski domovinski identitet - interkulturalni identitet	- razvoj osobnog, zavičajnog, većinskog i manjinskog te nacionalnog identiteta - razumije osjećaj domoljublja kod pripadnika vlastitog naroda i drugih naroda - poznaje osnovne elemente kulture zavičaja, i svoje uloge u njezinu očuvanju - zna predstaviti svoju sredinu, zavičaj i Republiku Hrvatsku
			2. HJ	A.Mihanović, Lijepa naša domovino	Međukulturalna		
			3. PD	Simboli domovine	Međukulturalna		
			4. HJ	D. Ivanišević, Zagreb	Međukulturalna		
	1. 2.		5. PD	Zagreb – glavni grad RH	Međukulturalna		
LISTOPAD	3. 4.	3.		Projekt - OBITELJ	Ljudsko-pravna	- prava, dužnosti, ravnopravnost	- ima razvijenu svijest o pravima, dužnostima i odgovornostima pojedinca, u obitelji

LISTOPAD	5.	4.		Solidarnost na djelu/Međunarodni dan borbe protiv siromaštva	Društvena	- volontiranje, društvena solidarnost	- sposoban iskazati suosjećanje i solidarno postupati - zna što je solidarnost i volonterski sudjeluje u akcijama solidarnosti
			6. PD	More	Gospodarska Ekološka	- gospodarstvo, konkurencija, zdravi okoliš	- razumije važnost mora za RH (turizam, brodogradnja, ribarstvo); - navodi uzroke onečišćenja mora i razumije važnost očuvanja čistoće mora
STUDENI		5.		Rješavanje problema i donošenje odluka	Društvena	- kontrola emocija	- analizira uzroke sukoba-nesporazuma u obiteljskoj, razrednoj i školskoj sredini, koristiti pravila empatičnog slušanja
			7. HJ	N. Jukić, Uvijek mislim Vukovar	Međukulturalna	- hrvatski domovinski identitet	razumije osjećaj domoljublja
	6.	6.		Zašto sakupljamo stari papir? Čišćenje okoliša škole	Ekološka	- zdravi okoliš, održivi razvoj, razvrstavanje otpada	- zna što je održivi razvoj i razumije važnost koju zdravi okoliš ima u osiguranju dobrobiti pojedinca
PROSINAC			8. EJ	Božić u zemljama engleskoga govornoga područja	Međukulturalna	- kulturne razlike - narodni običaji i kulturne znamenitosti domovine	- opisati aktivnosti vezane uz božićne blagdane - usporediti hrvatske i engleske običaje
			9. VJ	Posvuda je Betlehem - Isus je svjetlo naroda	Međukulturalna		- povezati božićnu poruku s narodnim običajima slavljenja Badnjaka i Božića u svome zavičaju
SIJEČANJ		7.		Suzbijanje neprihvatljivog ponašanja	Ljudsko-pravna	- učenik građanin razreda, škole	- zna da se prava u razredu i školi mogu štititi pravilima
VELJAČA		8.		Pomoć bolesnim prijateljima, nemoćnim i starijim osobama	Društvena	- društvena solidarnost	- sposoban iskazati suosjećanje i solidarno postupati
			10. PD	Hrvati i domovina	Međukulturalna	- zavičajni i hrvatski domovinski identitet	- poznaje osnovne elemente kulture zavičaja, i svoje uloge u njezinu očuvanju

VELJAČA			11. VJ	Božja riječ i krštenje - hrvatski kršćanski korijeni	Međukulturalna		- "korijen", Hrvati, krštenje, Višeslavova krstioniva, zavjetni križ
			12. PD	Samostalna RH	Politička	- država kao demokratska zajednica građana	- zna predstaviti svoju sredinu, zavičaj i Republiku Hrvatsku
OŽUJAK		9.		Životne vještine(komunikacija, nenasilno rješavanje sukoba, uvažavanje osjećaja)	Društvena	- kontrola emocija, sukob	- zna suradnički riješiti problemsku situaciju, koristiti tehnike „hlađenja“ i obuzdavanja ljutnje, prepoznaje negativne emocije, vlada umijećem njihovog preoblikovanja u pozitivne
			13. EJ	Pogrešna adresa	Društvena		- razvijati društvene komunikacijske vještine - razlikovati poželjne od nepoželjnih oblika verbalne i neverbalne komunikacije u zajednici te navodi primjere
			14. LK	Karneval	Društvena	- zavičajni identitet	razvijanje osjećaja prema zavičajnoj tradiciji
TRAVANJ			15. HJ	G.Vitez, Što mi se tužio hrast	Ekološka	- zdravi okoliš, održivi razvoj, odgovornost građana za održivi razvoj	- razumije važnost koju zdravi okoliš ima u osiguranju dobrobiti pojedinca i razvoju demokratske zajednice - razumije zašto je odgovorno ponašanje svih prema vlastitoj, tuđoj i zajedničkoj imovini, uključujući i okoliš, važan dio održivog razvoja
		10.		Dan planeta Zemlje – odgovornost građana za održivi razvoj	Ekološka		
LIPANJ	7. 8. 9. 10.			Kulturno-povijesne znamenitosti Hrvatskog zagorja - škola u prirodi	Međukulturalna	hrvatski domovinski identitet	- hrvatski domovinski identitet

PLAN I PROGRAM GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA ZA 5. RAZRED

Školska godina: 2014./2015.

Učitelji:

Maja Opačak, Andreja Dragičević, Ivana Albaneže Vranić, Marija Tonković, Dinko Benčić, Anka Molnar, Sonja Eberling, Sanja Rošić, Venelin Mehić, Matea Vukov, Julija Ljubančić, Tamara Baričević, Dajna Jogan, Borka Alfreider Šavle

IUN – izvanučionička nastava, NP – nastavni predmeti, SRO – sat razrednog odjela

INTEGRIRANI SATI			NAZIV	DIMENZIJA	KLJUČNI POJAM	ISHODI
IUN	SRO	NP				
10	5	20				
		4	HRVATSKI JEZIK 1. Što su mediji 2. Mediji u našoj školi 3. Hrvatski jezik i dvojezičnost 4. Hrvatski jezik i hrvatski standardni jezik	Društvena Društvena Ljudsko-pravna Ljudsko-pravna	Komunikacija, mediji Mediji Materinski jezik, dvojezičnost Standardni jezik	Prepoznati i imenovati različite vrste medija kao sredstva priopćavanja Upoznati i proučiti školski list, internetsku stranicu škole, radijske emisije... Razlikovati materinski i drugi jezik; razumjeti razliku jednojezičnoga i dvojezičnoga ovladavanja hrvatskim jezikom Razumjeti ulogu hrvatskoga standardnoga jezika kao službenoga jezika u nacionalnoj kulturi i javnoj djelatnosti
		2	MATEMATIKA 1. Izvođenje više računskih operacija u skupu prirodnih brojeva 2. Izvođenje više računskih operacija u skupu pozitivnih racionalnih brojeva	Gospodarska i društvena Gospodarska i društvena	Razlika, zbroj, umnožak, količnik, redosljed rješavanja operacija	Primjenjivati stečeno znanje u zadacima iz životnih situacija; koristiti se računanjem i procjenom u zadacima iz svakidašnjice
		1	PRIRODA 1. Čovjekove životne potrebe	Međukulturna, Ekološka i ljudsko-pravna	Čovjek – misaono, biološko i društveno biće	Razumjeti i uvažavati sve čovjekove potrebe

	2	<p>POVIJEST</p> <p>1. Uspon Atene</p> <p>2. Rim u doba cara Augusta</p>	<p>Politička, društvena i ljudsko-pravna</p> <p>Politička, društvena i ljudsko-pravna</p>	<p>Demokracija, zakonodavstvo</p> <p>carstvo</p>	<p>Razlikovati suvremenu demokraciju od antičke; uočiti važnost zakona za uspješno funkcioniranje zajednice</p> <p>Prepoznati i usporediti različite oblike državnog ustroja</p>
	1	<p>GLAZBENA KULTURA</p> <p>1. Pjesma mira</p>	<p>Ljudsko-pravna i međukulturna</p>	<p>Rasa, ljudska prava, kulturni identitet i kulturne različitosti</p>	<p>Razumjeti i usvojiti zašto prava koja imaju kao učenici jednako pripadaju svakome drugome bez obzira na spol, nacionalnu ili vjersku pripadnost, sposobnosti i imovinsko stanje</p>
	3	<p>GEOGRAFIJA</p> <p>1. More</p> <p>2. Vode na kopnu</p> <p>3. Prirodna bogatstva i očuvanje okoliša</p>	<p>Društvena, ljudsko-pravna i ekološka</p> <p>Društvena, ljudsko-pravna i ekološka</p> <p>Društvena, ljudsko-pravna i ekološka</p>	<p>Zaštita mora</p> <p>Raspored vode u prirodi</p> <p>Sirovine, energija, reciklaža</p>	<p>Nabrojiti najveće zagađivače mora i predložiti mjere za zaštitu mora</p> <p>Prosuditi analizom fotografija kako neravnomjeran raspored voda u prirodi utječe na živi svijet</p> <p>Obrazložiti važnost sirovina i energije za život i rad čovjeka; obrazložiti važnost pravilnog odlaganja otpada; razvrstati otpad za reciklažu</p>
	2	<p>VJERONAUKE</p> <p>1. Različiti a povezani</p> <p>2. Isus prema drugima – susreti mogu promijeniti</p>	<p>Međukulturna, ljudsko-pravna i društvena</p> <p>Međukulturna, ljudsko-pravna i društvena</p>	<p>Dijalog, razlika, povezanost</p> <p>Dijalog, razlika, povezanost</p>	<p>Otkriti, razumjeti i prihvaćati razlike među ljudima; razvijati osjećaj za potrebe drugih te razumjeti da se čovjek ne daruje samo materijalno nego riječju i lijepim ponašanjem</p> <p>Usvojiti nekoliko važnih pravila za ponašanje u razredu i školi; uočiti i protumačiti posljedice kršenja pravila; uvidjeti štetu koja se može nanijeti pojedincu i cijeloj zajednici; usvojiti temeljna pravila koja omogućuju dobre odnose i dobar rad u zajednici; prepoznati zajedničke</p>

						interese zajednice te pokazati spremnost na suradnju s drugima
		1	LIKOVNA KULTURA 1. Redefinicija plohe	Ekološka	Redefinicija plohe, resursi, štednja	Učenik može i zna objasniti koji su prirodni resursi i na koji način mi možemo utjecati na njihovo očuvanje
		1	TEHNIČKA KULTURA 1. Životno okruže čovjeka	Društvena	Priroda, društvo i tehnika	Prepoznati prirodne, društvene i tehničke elemente osobnog okruža
		1	TJELESNO-ZDRAVSTVENA KULTURA 1. Osnovni koraci aerobike visokog i niskog intenziteta	Društvena	Aerobik, oblici grupnog rada i pravila grupnog rada	Razvijati pozitivnu sliku o sebi i jačati samopouzdanje
		2	ENGLJSKI JEZIK 1. Ja i moja obitelj 2. Škola je	Društvena, Politička i ljudsko pravna Društvena, Politička i ljudsko pravna	Poštovanje, tolerancija, pripadnost Škola, razred, učitelj, učenik	Usvojiti pojmove vezane uz obitelj; razvijati poštovanje i toleranciju Učenici će prepoznati društveno-političku ulogu škole
	5		SAT RAZREDNOG ODJELA 1. Stvaranje demokratskog razrednog odjela 2. Upravljanje emocijama u suočavanju s provokacijama 3. Osvješčivanje i uklanjanje stereotipa i predrasuda	Ljudsko-pravna, Društvena, Međukulturna i politička Društvena Društvena	Razredna pravila, Pravila grupnog rada, provokacije, otpornost na provokacije Stereotipi i predrasude Želje, osnovne potrebe,	Učenici će moći odrediti razred i školu kao demokratsku zajednicu učenika, školskih djelatnika i roditelja koja djeluje po određenim pravilima kojima se štiti dobrobit svih; razviti spoznaju da imaju pravo birati i biti birani za predsjednika razreda, zamjenika ili člana vijeća učenika, eko odbora, blagajnika; moći opisati značenje pojma demokracije; razlikovati demokratski od nedemokratskog oblika vlasti i navesti neke primjere iz povijesti Aktivno slušati druge, parafrazirati, tumačiti neverbalne poruke, ispravno reagirati u osjetljivim situacijama kao što su okrivljavanje, uvreda, prijetnja; pokazati otpornost na provokacije Učenik objašnjava i razlikuje stereotipe i predrasude Objasniti osnovne potrebe ljudskih bića; objasniti

		<p>4. Koja su naša prava i kako ih štitimo u razredu, školi i društvu</p> <p>5. Prepoznavanje vlastitih sposobnosti je važno za uspjeh u učenju</p>	<p>Ljudsko-prava</p> <p>Gospodarska</p>	<p>prava, čovjekovo dostojanstvo, spol, rasa, nacionalna pripadnost, vjerska pripadnost, imovinsko stanje</p> <p>Individualne sposobnosti, poduzetnost</p>	<p>razliku između želje i osnovne potrebe; objasniti zašto prava koja ima kao učenik jednako pripadaju svakom drugom učeniku bez obzira na spol, nacionalnu ili vjersku pripadnost, sposobnosti i imovinsko stanje</p> <p>Prepoznati svoje sposobnosti, opisati u čemu se sastoje i potkrijepiti primjerima iz vlastitog iskustva u školi, obitelji i društvenoj zajednici</p>
2		<p>IZVANUČIONIČKA NASTAVA</p> <p>1. Akcije sakupljanja papira</p>	Ekološka	Otpad, smeće, reciklaža, ekologija	<p>Učenici će razlikovati otpad i smeće; razvijati pozitivan odnos prema očuvanju šuma; usvajati stav o dobrobiti reciklaže; aktivno sudjelovati u ekološkom djelovanju Škole</p>
6		2. Kulturno povijesna bogatstva RH	Društvena i međukulturna	Nacionalni identitet, manjinski identiteti, zavičajni identitet, kulturna baština	<p>Učenici će posjetiti kulturno-povijesne znamenitosti Republike Hrvatske; razvijati domovinski identitet, domoljublje i ponos</p>
2		3. Projektni dan na temu Obitelj	Društvena i ljudsko pravna	Obitelj, poštovanje, tolerancija, pomaganje	<p>Učenici će spoznati važnost obitelji kao trajne vrijednosti</p>

PLAN I PROGRAM GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA ZA 6. RAZRED

Školska godina: 2014./2015.

Učitelji:

Ljiljana Jurman, Ivana Albaneže Vranić, Marija Tonković, Dinko Benčić, Anka Molnar, Sanja Rošić, Venelin Mehić, Matea Vukov, Julija Ljubančić, Tamara Baričević, Dajna Jogan

IUN – izvanučionička nastava, NP – nastavni predmeti, SRO – sat razrednog odjela

INTEGRIRANI SATI			NAZIV	DIMENZIJA	KLJUČNI POJAM	ISHODI
IUN	SRO	NP				
10	5	20				
		4	HRVATSKI JEZIK 1. Z. Grgić i B. Ranitović: Tolernacija 2. Hrvatska pisma 3. Rečenični i pravopisni znakovi	Društvena Ljudsko-pravna Kulturološka Ljudsko-pravna Društvena Kulturološka	Kadar, filmska izražajna sredstva, tolerancija Latinica, glagoljica, ćirilica, prvotisak, Prvotisak, Bašćanska ploča Trotočje, izostavnik, crtica, zagrada	Učenik se upoznaje s osnovnim načelima Konvencije o pravima djeteta i objašnjava svojim riječima značenje prava na sudjelovanje, prava na sigurnost i dobar život; opisuje što za njega/nju znači tolerancija i objašnjava zašto pravo na osobno dostojanstvo jednako pripada svakom čovjeku; učenik koristi vještine aktivnoga slušanja, fokusiranja, zauzimanja stavova i argumentirano brani svoje stavove, objašnjava važnost uključivanja pojedinca u društvo, a ne isključivanja Osvijestiti da je jezik temelj nacionalnoga identiteta i kulture; poštovati hrvatsku domovinsku kulturu Objašnjava svojim riječima značenje prava na sigurnost i dobar život, prava na zaštitu kao i potrebu za ravnopravnošću hendikepiranih ljudi u zajednici; određuje važnost humanitarnih aktivnosti, shvaća pojam društvene isključenosti i drugih oblika diskriminacije pojedinca;

			4. Infinitiv – Imaš pravo znati svoja prava	Ljudsko-pravna Društvena	Infinitiv, infinitivna osnova i završeci, Konvencija UN-a o pravima djeteta	<p>pokazuje privrženost uzajamnom razumijevanju poštovanju suradnji i solidarnosti</p> <p>Upoznat će neka dječja prava iz Konvencije UN-a o pravima djeteta (članak 12; 13;15; 29),; razgovarat će o poštivanju dječjih prava u svojoj užoj i široj zajednici; osvijestit će važnost poštivanja dječjih prava; upoznat će se s djelovanjem dječje pravobraniteljice u RH</p>
	1	GLAZBENA KULTURA 1. Oda radosti	Društvena	Kodiranje, dekodiranje emocija, primjereno iskazivanje emocija, empatija	Učenik će znati odrediti važnost humanitarnih aktivnosti i dobrovoljnog društvenog rada za pojedinca i društvo; učenik će sudjelovati u akcijama solidarnosti	
	1	LIKOVNA KULTURA 1. Lokalna boja – tonsko stupnjevanje boje	Ekološka	Lokalna boja, tonsko stupnjevanje boje, očuvanje voda	Učenik zna objasniti i prezentirati zašto bez vode nema života i na koji način vodu čuvamo i štedimo	
	2	ENGLJSKI JEZIK 1. Naš svijet 2. Moja škola	Društvena, ekološka, ljudsko-pravna Društvena, politička	Očuvanje prirode i okoliša, tolerancija, ljubav Škola, razred, učitelj, učenik	Učenik objašnjava zato je zdrav okoliš važan za društveni razvoj; razlikuje pojmove zdrav okoliš i održivi razvoj; objašnjava ulogu koju zdrav okoliš ima za pojedinca Učenici će prepoznati društveno-političku ulogu škole	
	2	MATEMATIKA 1. Izvođenje više računskih radnji u skupu Z 2. Izvođenje više računskih radnji u skupu Q	Gospodarska	Račun, proračun (državni, gradski, obiteljski), odgovorna i neodgovorna potrošnja	Primjenjivati stečeno znanje u zadacima iz svakodnevnog života (vođenje bankovnog računa, obiteljskih financija...); opisuje primjere neodgovornog trošenja novca	
	2	POVIJEST 1. Nastanak i razvoj feudalnog društva 2. Monarhije u Europi i razvoj građanstva	Ljudsko-pravna Politička Društvena Gospodarska Ljudsko-pravna Politička	Feudalizam, senior, vazal, plemić, kmet, feudalna davanja Apsolutistička i parlamentarna monarhija	Objasniti feudalizam kao društveno-politički i gospodarski sustav; prepoznati razlike i odnose: plemić-kmet, senior-vazal, usporediti feudalna davanja s modernim poreznim sustavom Pojasniti pojam apsolutizma i nabrojiti ključna obilježja apsolutizma; kritički se osvrnuti na oblik vladavine u kojoj pojedinac „po krvi“ nasljeđuje	

				Društvena		apsolutističku vlast; objasniti pojam parlament , kako se biraju zastupnici te koga oni predstavljaju, istaknuti važnost razvoja parlamentarizma za razvoj demokratskog društva
		2	GEOGRAFIJA 1. Stanovništvo – tko su moji susjedi 2. Međunarodne organizacije – UNICEF	Društvena, međukulturna Ljudsko-pravna	Razlike među ljudima Međunarodne organizacije: UN, EU, NATO, G7/G8, UNICEF, UNESCO	Nabrojiti glavne rasne skupine i svjetske vjere; imenovati svjetske jezike i njihovu važnost Opisati važnost UN-a i najvažnijih organizacija svijeta; navesti neke primjere prava djeteta iz Deklaracije o pravima djeteta; obrazložiti važnost prirodne i kulturne baštine u Republici Hrvatskoj pod zaštitom UNESCO-a; Hrvatska u EU
		1	TEHNIČKA KULTURA 1. Elektronička pošta	Društvena	Mape elektroničke pošte, upravljanje porukama	Opisuje pojam interneta, opasnosti i sigurnost na internetu
		2	VJERONAUKE 1. Sloboda izvire iz prave ljubavi 2. Glavni Marijini blagdani i molitve	Ljudsko-pravna društvena	Povezanost odgovornosti i slobode, ljubav Marijanska svetišta, Marija u likovnoj umjetnosti	Uočiti i ispravno protumačiti neraskidivu povezanost odgovornosti i slobode Učenik će znati nabrojiti Marijina svetišta u hrvatskom narodu
		2	PRIRODA 1. Energija i njezini oblici 2. Korist od mora i kopnenih voda – onečišćenje i zaštita	Ekološka, gospodarska Ekološka, gospodarska	Energija, održivi razvoj Zaštita okoliša, prirodna dobra, ekologija	Opisati prednosti i nedostatke obnovljivih i neobnovljivih izvora energije Učenik navodi prava i odgovornosti građana povezana sa zaštitom okoliša; koristi odgovarajuće postupke zaštite okoliša u obitelji, Školi i lokalnoj zajednici; pokazuje privrženost očuvanju živih bića te prirodnom i kulturnom bogatstvu RH
		1	TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA 1. Engleski valcer	Društvena, međukulturna	Dostojanstvo osobe, suradnja	Učenik objašnjava pravila grupnog rada, postiže osobnu afirmaciju, samokontrolu u odnosu prema učitelju i organizaciji vježbanja
	5		SAT RAZREDNOG ODJELA 1. Biranje razrednog predstavništva	Politička	Predsjednik razreda, član Vijeća učenika, razred kao demokratska zajednica	Učenik će moći opisati i objasniti izborne procese u razredu i Školi kao glasački kandidat; sudjelovati u rješavanju problema školske i

			<p>2. Kako se izboriti za sebe, a ne povrijediti druge</p> <p>3. Bonton</p> <p>4. Razgovor – rješenje za probleme u komunikaciji</p> <p>5. Onečišćenje i zaštita okoliša</p>	<p>Ljudsko-pravna, politička</p> <p>Međukulturna</p> <p>Društvena</p> <p>Ekološka</p>	<p>Osobno dostojanstvo, razred kao demokratska zajednica, izgradnja demokratskih odnosa u razredu i školi</p> <p>Kulturni identiteti, kulturne različitosti, međukulturni dijalog</p> <p>Aktivno slušanje, ja – poruke, ti – poruke, emocije, sukobi</p> <p>Zaštita okoliša, prirodna, društvena i kulturna dobra, održivi razvoj</p>	<p>lokalne zajednice</p> <p>Učenik će pokazivati privrženost načelima pravednosti, izgradnji demokratskih odnosa i zaštititi zajedničke dobrobiti</p> <p>Učenik će znati navesti neke elemente globalizacijske kulture i opisati najvažnija obilježja hrvatske većinske nacionalne kulture</p> <p>Učenik će koristiti vještine aktivnog slušanja, kodiranja i dekodiranja osjećaja i potreba drugog, ja – poruke, ti – poruke</p> <p>Učenik će znati objasniti zašto je zdrav okoliš važan za društveni razvoj; učenik navodi prava i odgovornosti svakog građanina koja su povezana sa zaštitom okoliša</p>
2			<p>IZVANUČIONIČKA NASTAVA</p> <p>1. Akcije sakupljanja papira</p>	Ekološka	Otpad, smeće, reciklaža, ekologija	<p>Učenici će razlikovati otpad i smeće; razvijati pozitivan odnos prema očuvanju šuma; usvajati stav o dobrobiti reciklaže; aktivno sudjelovati u ekološkom djelovanju škole</p>
6			2. Kulturno povijesna bogatstva RH	<p>Društvena</p> <p>Međukulturna</p>	Nacionalni identitet, manjinski identiteti, zavičajni identitet, kulturna baština	<p>Učenici će posjetiti kulturno-povijesne znamenitosti Republike Hrvatske; razvijati domovinski identitet, domoljublje i ponos</p>
2			Projektni dan na temu Obitelj	<p>Društvena</p> <p>Ljudsko-pravna</p>	Obitelj, poštovanje, tolerancija, pomaganje	<p>Učenici će spoznati važnost obitelji kao trajne vrijednosti</p>

PLAN I PROGRAM GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA ZA 7. RAZRED

Školska 2014./2015. godina

Učitelji:

Maja Opačak, Vesna Sušić, Marija Tonković, Dinko Benčić, Anka Molnar, Sonja Eberling, Katica Seki, Milivoj Maksimović, Sanja Rošić, Venelin Mehić, Matea Vukov, Julija Ljubančić, Tamara Baričević, Borka Alfreider Šavle,

IUN – izvanučionička nastava, NP – nastavni predmeti, SRO – sat razrednog odjela

INTEGRIRANI SATI			NAZIV	DIMENZIJA	KLJUČNI POJAM	ISHODI
IUN	SRO	NP				
10	5	20				
		2	HRVATSKI JEZIK 1. Dobriša Cesarić: Balada iz predgrađa 2. Jadranko Bitenc: Od ponedjeljka počinjem učiti	Ljudsko-pravna Društvena, gospodarska	Socijalna sigurnost, životni standard Životni ciljevi	Učenik će razumjeti značenje prava na primjereni životni standard i prava na socijalnu sigurnost Učenik će odgovorno planirati životne ciljeve uključujući i obrazovanje
		1	LIKOVNA KULTRA 1. Ravnoteža 3D	Ekološka	Ravnoteža, simetrija, asimetrija, recikliranje	Učenik će znati objasniti i prezentirati zašto je recikliranje nužno za opstanak života na zemlji te znati objasniti na koje načine možemo reciklirati i istovremeno stvoriti nešto novo, kreativno, ukrasno ili uporabno
		4	POVIJEST 1. Prosvjetiteljstvo i prosvijećeni apsolutizam 2. Prva industrijska revolucija	Politička, društvena i ljudsko-pravna Gospodarska, ekološka i društvena	Enciklopedija, prosvjetiteljstvo, prosvijećeni apsolutizam Industrijska revolucija i urbanizacija	Uvidjeti važnost prosvjetiteljstva i njegove utjecaje na razvoj demokratskog društva; istaknuti doprinos enciklopedista za razvoj znanstvene misli; navesti demokratske promjene koje je u apsolutizam unio prosvjetiteljski pokret; nabrojiti promjene u svakodnevnom životu običnih ljudi Navesti izume 1. industrijske revolucije i načine na koje su oni utjecali na društvo, gospodarstvo i okoliš; uzročno posljedično povezati tehnički razvoj s pojavom migracija stanovništva i

			<p>3. Postanak i razvoj SAD nezavisnosti</p> <p>4. Francuska revolucija – uzroci i početak revolucije</p>	<p>Politička, ljudsko-pravna</p> <p>Politička, društvena i ljudsko-pravna</p>	<p>Deklaracija nezavisnosti, ustav</p> <p>Francuska revolucija te deklaracija o pravima čovjeka i građanina</p>	<p>povećanjem broja stanovnika u gradovima</p> <p>Prepoznati važnost Deklaracije nezavisnosti za razvoj demokracije i ljudskih prava; utvrditi važnost ustava kao temeljnog zakona države te trodobe vlasti kao temeljnog elementa demokratskog ustava</p> <p>Prepoznati i razlikovati nasilne o nenasilnih oblika promjena društvenih odnosa; uočiti važnost Deklaracije o pravima čovjeka i građanina za razvoj demokratskog društva</p>
		1	<p>GLAZBENA KULTURA</p> <p>1.“ Tvoja zemlja“</p>	Ljudsko-pravna, politička	Sloboda – građanin Republike Hrvatske	Učenik će pokazivati privrženost načelima pravednosti, izgradnji demokratskih odnosa i zaštititi zajedničke dobrobiti
		2	<p>ENGLJSKI JEZIK</p> <p>1. Jesu li svi ljudi jednaki?</p> <p>2. Blagdani</p>	<p>Društvena</p> <p>Međukulturna</p>	<p>Odnosi među ljudima: diskriminacija, segregacija, tolerancija</p> <p>Blagdani, blagdanski običaji</p>	<p>Učenik će prihvaćati i poštivati različitosti i odnositi se prema drugima s tolerancijom</p> <p>Učenik će uočiti kulturološke razlike među ljudima, razviti pozitivan odnos prema običajima drugih naroda</p>
		1	<p>MATEMATIKA</p> <p>1. Postotci</p>	Gospodarska	Odgovorna potrošnja, novac	Učenik objašnjava što je odgovorna potrošnja; racionalno upravljanje financijama i dobrima; izračunava realni postotak sezonskih sniženja
		2	<p>BIOLOGIJA</p> <p>1. Pojava života na zemlji</p> <p>2. Razvoj biljaka</p>	<p>Ljudsko-pravna, ekološka</p> <p>Ekološka, gospodarska</p>	<p>Život, evolucija</p> <p>Pravo na zdrav okoliš, zaštita okoliša</p>	<p>Učenik će razumjeti teorije o pojavi života; razumjeti značenje prava na zdrav život</p> <p>Učenik će razumjeti ulogu pojedinca i društva u zaštiti okoliša i svih živih bića</p>

		1	KEMIJA 1. Voda – temelj života	Gospodarska i ekološka	Odgovorno gospodarstvo, odgovorna potrošnja, pravo na zdrav okoliš, zaštita okoliša, prirodna dobra	Učenik objašnjava što je odgovorna potrošnja u odnosu na zaštitu okoliša; opisuje i podacima potkrepljuje ulogu pojedinca u zaštiti prirodnog okoliša
		1	FIZIKA 1. Energija	Ekološka, društvena i gospodarska	Prvo na zdrav okoliš, zaštita okoliša	Učenik objašnjava važnost prava čovjeka na zdrav okoliš; prati i opisuje pozitivne i negativne utjecaje gospodarstva na okoliš; uloga pojedinca u zaštiti okoliša; rad u zajednici – volontiranje
		2	GEOGRAFIJA 1. Ujedinjavanje Europe 2. Hrvatska u Europi	Politička Politička	Ujedinjavanje Europe – Europska unija	Učenik obrazlaže razloge, važnost i oblike udruživanja u Europi; opisuje proces proširivanja Europske unije; navodi glavna tijela i ustanove EU Učenik navodi primjere suradnje RH s EU i dugim gospodarskim zajednicama; pronalazi podatke o veleposlanstvima i konzularnim predstavništvima u našoj državi
		1	TEHNIČKA KULTURA 1. Hidroelektrane i termoelektrane	Ekološka i gospodarska	Održivi razvoj	Učenici će spoznati štetnost rada termoelektrana po okoliš
		1	TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA 1. Košarka – slobodna igra	Društvena	Suradnja, timski rad	Učenik prihvaća pobjedu i poraz; pozitivno surađuje u timu
		1	VJERONAUK 1. Poziv na istinu	Ljudsko-pravna	Istina, laž, krivo svjedočenje, ogovaranje, kleveta	Uočiti i protumačiti važnost istine i istinoljubivosti u svakodnevnom životu; osvijestiti da svaki čovjek ima pravo na priopćavanje istine; prepoznati situacije kad se trebamo zauzimati za istinu; nastojati uvijek govoriti istinu
	5 3		SAT RAZREDNOG ODJELA 1. Stvaranje demokratskog razrednog odjela	Politička, ljudsko-pravna, društvena	Zakoni, pravilnici, kućni red, izbori, demokracija, prava i odgovornost	Učenik opisuje kako su prava i dužnosti učenika, ali i ostalih djelatnika škole određeni Kućnim redom škole; demokratski bira svoje

			<p>2. Tolerancija</p> <p>3. Upravljanje emocijama i prihvaćanje različitosti</p>	<p>Ljudsko-pravna, društvena i međukulturna</p> <p>Društvena, međukulturna</p>	<p>Osobni identitet, tolerancija, netolerancija i diskriminacija</p> <p>Komunikacijske vještine, primjereno iskazivanje emocija, suradnja</p>	<p>predstavnike u Vijeću učenika i Eko-odboru; opisuje i objašnjava izborne procese u razredu i školi kao glasač i kandidat; donosi razredna pravila i uočava važnost poštivanja istih</p> <p>Učenik opisuje kako se građanska, politička, ekonomska, socijalna i kulturna prava štite Ustavom RH i zakonima; objašnjava značenje pojave društvene isključivosti, predrasuda i diskriminacije; razvija poštovanje prema različitostima (vjera, rasa, nacija...); osuđuje predrasude i stereotipe</p> <p>Učenik razlikuje primjereno od neprimjerenog iskazivanja emocija; uočava neprimjereno ponašanje vršnjaka i ne sudjeluje u njemu</p>
10	2		<p>IZVANUČIONIČKA NASTAVA</p> <p>1. Akcije sakupljanja papira</p>	Ekološka	Otpad, smeće, reciklaža, ekologija	<p>Učenici će razlikovati otpad i smeće; razvijati pozitivan odnos prema očuvanju šuma; usvajati stav o dobrobiti reciklaže; aktivno sudjelovati u ekološkom djelovanju Škole</p>
	6		2. Kulturno povijesna bogatstva RH	Društvena Međukulturna	Nacionalni identitet, manjinski identiteti, zavičajni identitet, kulturna baština	<p>Učenici će posjetiti kulturno-povijesne znamenitosti Republike Hrvatske; razvijati domovinski identitet, domoljublje i ponos</p>
	2		3. Projektni dan na temu Obitelj	Društvena Ljudsko-pravna	Obitelj, poštovanje, tolerancija, pomaganje	<p>Učenici će spoznati važnost obitelji kao trajne vrijednosti</p>

PLAN I PROGRAM GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA ZA 8. RAZRED

Školska godina: 2014./2015.

Učitelji:

Ljiljana Jurman, Ivana Albaneže Vranić, Marija Tonković, Dinko Benčić, Anka Molnar, Katica Seki, Milivoj Maksimović, Venelin Mehić, Matea Vukov, Julija Ljubančić, Tamara Baričević, Dajna Jogan

IUN – izvanučionička nastava, NP – nastavni predmeti, SRO – sat razrednog odjela

INTEGRIRANI SATI			NAZIV	DIMENZIJA	KLJUČNI POJAM	ISHODI
IUN	SRO	NP				
10	5	20				
		3	HRVATSKI JEZIK 1. U potrazi za knjigom 2. Spontani razgovor 3. Viktor Car Emin: Mali Učkarić	Društvena i kulturološka Ljudsko-pravna, društvena, kulturološka i ekološka Ljudsko- pravna i društvena	Kataloško i računalno pretraživanje Razgovor, tolerancija u sportskom navijanju, zaštita životinja Novela, psihološko i emotivno prikazivanje lika, životni standard	Učenik će moći opisati pojam i vrste medija; razvijati će socijalne vještine i razumjeti važnost individualnoga i skupnoga rada; razumjet će važnost informatičke pismenosti i usvajanja informacija kao i snalaženja u novim situacijama; poticati će istraživački duh Učenik će shvatiti važnost razvijanja tolerancije u sportskom navijanju; osuditi će svako nasilje i vrijeđanje na stadionima i spoznati važnost širenja pozitivnog ozračja u navijanju; osvijestiti će potrebu za očuvanjem ugroženih životinjskih vrsta te shvatiti važnost njihovog zbrinjavanja i liječenja Razumjeti što je društvena isključenost; povezivati društvenu isključenost s društvenom nepravdom i društveno osjetljivim položajem; razumjeti značenje prava na primjereni životni standard i prava na socijalnu sigurnost
		3	POVIJEST 1. Mirovni ugovori	Ljudsko-pravna, politička	Mirovni ugovori, Liga naroda	Uočiti i odrediti posljedice mirovnih ugovora za poslijeratnu Europu i svijet, a osobito na odnose među velesilama; uočiti uzročno-posljedičnu vezu između mirovnih ugovora i 2. svjetskog

			<p>2. Parlamentarne demokracije u 1920-ima: Europa i SAD</p> <p>3. Velika gospodarska kriza</p>	<p>Ljudsko-pravna, politička i društvena</p> <p>Gospodarska, društvena i politička</p>	<p>Izolacionizam i sufražetkinje</p> <p>Burza, inflacija, velika gospodarska kriza</p>	<p>rata; analizirati povijesne izvore i na temelju njih izneti svoj stav; opisati nastanak te navesti ciljeve i slabosti Lige naroda</p> <p>Navesti primjere europskih demokracija; opisati društvene promjene u međuračju: opće pravo glasa za muškarce, emancipaciju žena i poboljšanje uvjeta života</p> <p>Uočiti i obrazložiti uzroke te društvene, političke i gospodarske posljedice velike gospodarske krize</p>
		1	<p>LIKOVNA KULTURA</p> <p>1. Oblikovanje prostornih površina 3D</p>	Ekološka	Oblikovanje prostornih površina, zdrav život	Učenik zna objasniti i prezentirati zašto je čisti zrak nužan za zdravlje te koja je važnost šuma i parkova
		1	<p>GLAZBENA KULTURA</p> <p>1. „Živila Hrvatska“ i „Iznad polja makova“</p>	Politička i ljudsko-pravna	Patriotizam, nacionalizam, Domovinski rat	Učenik građanin će znati objasniti zašto je obrambeni Domovinski rad iskaz težnje hrvatskog naroda za neovisnošću, demokracijom, pravnom državom i vladavinom prava te kao takav uvršten u izvorišne osnove Ustava RH
		2	<p>ENGLJSKI JEZIK</p> <p>1. Zlostavljanje</p> <p>2. Obitelj i prijatelji</p>	<p>Ljudsko-pravna i društvena</p> <p>Ljudsko-pravna i društvena</p>	<p>Nasilje, prijateljstvo, tolerancija</p> <p>Poštovanje, tolerancija, pripadnost, ljubav</p>	<p>Učenik će razlikovati nasilničko od nenasilničkog ponašanja i kako spriječiti nasilje</p> <p>Razvijati poštovanje, ljubav i toleranciju među članovima obitelji i prijateljima</p>
		1	<p>MATEMATIKA</p> <p>1. Pitagorin poučak</p>	Gospodarska	Rad – temeljna ljudska vrijednost, proizvodnja, rješavanje problema, inovativnost	Učenik će znati objasniti ulogu inovativnosti, rada i proizvodnje u stvaranju osobnog i društvenog bogatstva
		2	<p>BIOLOGIJA</p> <p>1. Građa i funkcija ljudskog organizma</p>	Ekološka	Organizam – pojedinac,	Učenik će razviti odgovornost prema vlastitom

			2. Ovisnosti	Ekološka i društvena	čovjek misaono i društveno biće, humani odnosi među spolovima Ovisnost, narkomanija, alkoholizam, pušenje, kockanje	zdravlju Učenik će znati prepoznati oblike rizičnih ponašanja i njihove posljedice
	1	KEMIJA 1. Fosilna goriva		Gospodarska i ekološka	Odgovorno gospodarstvo i potrošnja, zaštita okoliša, prirodna dobra	Učenik objašnjava i potkrepljuje podacima utjecaj nekontroliranog istjecanja nafte i spaljivanja ugljena na okoliš; razlikuje obnovljive od neobnovljivih izvora energije; učenik opisuje ulogu pojedinca i društva u osiguranju održivog razvoja i zaštiti okoliša
	1	FIZIKA 1. Učinci električne struje		Gospodarska i ekološka	Održivi razvoj RH, prava potrošača, odgovorno gospodarstvo, zaštita okoliša	Učenik opisuje što je održivi razvoj RH, odgovorna potrošnja, racionalno upravljanje novcem i pravo na zdravi okoliš
	2	GEOGRAFIJA 1. Hrvatski identitet 2. Hrvatska u EU i svijetu		Politička Politička	Državnost, suverenitet, međunarodno priznanje Ministarstvo, europski građanin	Učenik će znati obrazložiti i pokazati na geografskoj karti zašto je Hrvatska srednjoeuropska i sredozemna država te utjecaj kulturno-civilizacijskih krugova; učenik će znati razlikovati pojmove državnost, suverenitet, međunarodno priznanje Učenik će znati obrazložiti važnost uključenosti Hrvatske u međunarodne, političke, gospodarske, financijske, kulturne, sportske i druge organizacije; navesti primjere suradnje EU i RH; na internetu znati pronaći mrežne stranice Ministarstva vanjskih poslova te tijela EU, učenik će znati obrazložiti pojam „europski građanin“
	1	TERHNIČKA KULTURA 1. Obrazovni sadržaji na WEB-u		Ljudsko-pravna	Obrazovne stranice, internetski sustavi za učenje, E-učenje	Učenik će razviti kritička stajališta prema odgovornoj uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije i podići razinu svijesti za pitanja zaštite podataka, privatnosti i

						autorskih prava
		1	TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA 1. Odbojka (slobodna igra)	Društvena	Timski rad, pravila, promicati uljuđene navijačke navike, komunikacija	Učenik će razviti vještinu kontrole emocija, naučiti surađivati u timu i uljuđeno navijati
		1	VJERONAUK 1. Prijateljstvo i ljubav	Ljudsko-pravna	Zajedništvo, prijateljstvo, ljubav	Učenik će se zauzimati za razvoj zajedništva, prijateljstva i ljubavi
			8.a			
		1	SAT RAZREDNOG ODJELA 1. Razred kao demokratska zajednica	Politička	Predsjednik razreda, član Vijeća učenika, razred kao demokratska zajednica Kućni red, pravila	Učenik će moći opisati i objasniti izborne procese u razredu i Školi kao glasački kandidat; sudjelovati će u rješavanju problema školske i lokalne zajednice
		1	2. Donošenje razrednih pravila i Kućni red škole	Politička		Učenik će prihvaćati da je učenik građanin razreda i škole i po tome što ima pravo sudjelovati u donošenju razrednih pravila; učenik će usvojiti i poštivati odredbe Kućnog reda škole
		2	3. Socijalne vještine i društvena solidarnost	Društvena i politička	Komunikacijske vještine, socijalne vještine, društven solidarnost, empatija	Učenik će razviti komunikacijske vještine: aktivno slušanje, parafraziranje, sažimanje, fokusiranje, preoblikovanje, kodiranje i dekodiranje osjećaja i potreba drugog; učenik će moći odrediti što je i koju ulogu imaju dijalog i pregovaranje u upravljanju sukobima; učenik će moći objasniti važnost argumentiranja i dokazivanja temeljenog na činjenicama; učenik će htjeti sudjelovati u akcijama solidarnosti
		1	4. Zaštita okoliša i održivi razvoj	Ekološka	Zdrav okoliš, održivi razvoj, zaštita okoliša	Učenik će moći objasniti što je održiv društveni, gospodarski i kulturološki razvoj lokalne sredine i RH; učenik će razvijati kritičku osjetljivost na primjere pozitivnih i negativnih utjecaja domaćeg i međunarodnog gospodarstva, znanosti, kulture i politike na okoliš; učenik će znati uočavati značaj uloge pojedinca i civilnog društva u osiguranju održivog razvoja i zaštititi

						živih bića te prirodnog i kulturnog okoliša
			8.b			
	5		<p>SAT RAZREDNOG ODJELA</p> <p>1. Razred kao demokratska zajednica</p> <p>2. Prevencija nasilničkog ponašanja - Film Tinejdžerski nocturno</p> <p>3. Moja budućnost – moj izbor (prevencija ovisnosti)</p> <p>4. Zid predrasuda</p> <p>5. U suglasju s prirodom</p>	<p>Politička</p> <p>Ljudsko-pravna, društvena, kulturološka</p> <p>Ljudsko-pravna, društvena, kulturološka</p> <p>Ljudsko-pravna, društvena, kulturološka</p> <p>Ljudsko-pravna, društvena, ekološka</p>	<p>Predsjednik razreda, član Vijeća učenika, razred kao demokratska zajednica</p> <p>Vršnjačko nasilje (verbalno, socijalno, kulturološko, materijalno, fizičko)</p> <p>Ovisnosti (pušenje, alkohol, droga)</p> <p>Predrasude, stereotipi, grupe kojima pripadam, isključivanje</p> <p>Ekologija, ekolozi, okoliš, Dan planeta Zemlje</p>	<p>Učenik će moći opisati i objasniti izborne procese u razredu i Školi kao glasački kandidat; sudjelovat će u rješavanju problema školske i lokalne zajednice</p> <p>Učenik će razumjeti pojam nasilja među vršnjacima u svim oblicima; osudit će takvo ponašanje i ponuditi rješenje za mirno rješavanje sukoba</p> <p>Učenik će prepoznati rizike povezane s uporabom sredstava ovisnosti tijekom obrazovanja i profesionalne karijere</p> <p>Učenik će razumjeti pojam predrasuda i stereotipa, propitat će najuobičajenije stereotipe i predrasude u društvenoj zajednici</p> <p>Učenik objašnjava važnost prava na zdrav okoliš i prati procese u okolišu te pokreće aktivnosti za njegovo očuvanje i uređenje</p>
10	2		<p>IZVANUČIONIČKA NASTAVA – 8.a,b</p> <p>1. Akcije sakupljanja papira</p>	Ekološka	Otpad, smeće, reciklaža, ekologija	Učenici će razlikovati otpad i smeće; razvijati pozitivan odnos prema očuvanju šuma; usvajati stav o dobrobiti reciklaže; aktivno sudjelovati u ekološkom djelovanju Škole
	6		2. Kulturno povijesna bogatstva RH	Društvena Međukulturna	Nacionalni identitet, manjinski identiteti, zavičajni identitet, kulturna baština	Učenici će posjetiti kulturno-povijesne znamenitosti Republike Hrvatske; razvijati domovinski identitet, domoljublje i ponos
	2					Učenici će spoznati važnost obitelji kao trajne

			3. Projektni dan na temu Obitelj	Društvena Ljudsko pravna	Obitelj, poštovanje, tolerancija, pomaganje	vrijednosti
--	--	--	----------------------------------	-----------------------------	--	-------------